

'Actiever beleid verder doorzetten'

Een nieuwe voorzitter, twee nieuwe bestuursleden, een contributieverhoging en kritiek op het (media)optreden van de Autoriteit Financiële Markten. Een verslag van de NIVRA-ledenvergadering op 11 december 2003.

TOM NIEROP

Tijdens de door circa honderd NIVRA-leden bezochte vergadering in het Amsterdamse Hotel Okura droeg Piet Hoogendoorn na twee turbulente jaren de voorzittersshamer - "tenminste dit lijkt op een hamer" - over aan Frans van der Wel (zie interview pagina 14). In zijn afscheidsrede blikte hij terug op de resultaten die het NIVRA het afgelopen jaar heeft gerealiseerd, met name de invoering van de onafhankelijkheidsvoorschriften en de voortgang ten aanzien van het wetsvoorstel Toezicht Accountantsorganisaties.

"Ruim een jaar geleden zat ik met onze directeur Gert Smit bij het ministerie van Economische Zaken. Het was een gesprek waar we niet vrolijk van werden. Op de agenda stonden zaken als het einde van de zelfregulering, het opheffen van de PBO-status van het NIVRA en de overname van bevoegdheden door de overheid en toezichthouder."

De "weinig florissante" vooruitzichten van destijds zijn inmiddels ten goede gekeerd, constateerde hij. In het herziene wetsontwerp Toezicht Accountantsorganisaties is Financiën het NIVRA "op wezenlijke kritiekpunten" tegemoet gekomen, "onder meer wat betreft de verantwoordelijkheid voor de beroepsnormering, de inrichting van het vergunningstelsel en de status van de RA-titel".

Actief

Hoogendoorn benadrukte het actieve NIVRA-optreden in discussies over onder meer extern toezicht, corporate governance, de International Financial Reporting Standards en de rol van de accountant ten aanzien van fraude. Dit actieve optreden, ook in de media,

is mede mogelijk gemaakt door de versterking van de bureauorganisatie.

Het NIVRA is volgens Hoogendoorn dan ook geen 'introvert bolwerk' meer, zoals eerder uit een onderzoek onder 25 stakeholders naar voren was gekomen. In dat verband noemde hij de instelling in juni 2003 van een Raad van Advies met Cor Herkströter, Herman Wijffels, Morris Tabaksblat en Willem Stevens, de mediacampagne via de radio en het Financiële Dagblad, de succesvolle Accountantsdag met scherpe debatten rond actuele thema's, en de geïntensiverde communicatie met de leden. "En wat aardig is om te vermelden: in november hebben ruim 21.000 mensen de NIVRA-website één of meer keren bezocht. Er zijn 13.000 RA's, dus kregen in die maand achtduizend niet-accountants hun informatie via het NIVRA, een toename van veertig procent in één jaar. Ook daar zie je dus dat we werken aan de verwachtingskloof."

Te veel hooi

Hoogendoorn: "Mooie cijfers, zult u misschien denken, maar wat heb ik eraan in mijn eigen praktijk? Ik herhaal nog maar eens het spreekwoord 'Vertrouwen komt te voet, maar gaat te paard'. Met de nadruk op het eerste. Maar als je lang genoeg doorloopt kun je forse afstanden afleggen en dat zult u wel degelijk gaan merken in uw eigen dagelijkse praktijk. Heel concreet al door de aard van de wettelijke bepalingen rond het beroep, waarbij het ministerie ons op belangrijke punten tegemoet wil komen. Dat wil niet zeggen dat we er zijn. Ik vind nog steeds dat de minister te veel hooi op zijn vork neemt door het toezicht van toe-

Piet Hoogendoorn draagt na twee turbulente jaren de voorzittersshamer over aan Frans van der Wel (links).

Nieuwe bestuursleden

Behalve voorzitter Frans van der Wel traden nog twee nieuwe leden toe tot het NIVRA-bestuur. Kees Vrolijk (Deloitte) (links) en Willem van Wijngaarden (Van Elderen + Partners) nemen de plaatsen in van de aftredende bestuursleden Piet Hoogendoorn en Jacob den Houting.

passing te laten zijn op alle wettelijke controles. Wat ons betreft onnodig en vooral ook onnodig duur. Wij zullen daar de politiek nog op gaan aanspreken. En ook over de rol van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) is het laatste woord nog niet gezegd."

Contributie

Onder de titel 'Van introvert instituut naar gezaghebbende kennisorganisatie' belichtte directeur Gert Smit de organisatorische veran-

Penningmeester Peter Diekman zette vervolgens uiteen hoe de vermogenspositie van het NIVRA de afgelopen jaren door stijgende uitgaven en slinkende inkomsten is teruggelopen tot een te laag niveau. De aanwezige leden aanvaardden de om die reden voorgestelde contributieverhoging van 22,5 procent zonder weerstand, al werd over enkele kostenposten in het jaarverslag een nadere toelichting gevraagd en gegeven.

Wim Moleveld, lid werkgroep GBA, vertelde vervolgens over de stand van zaken rond het aanpassen van de nieuwe Gedrags- en beroepsregels voor accountants aan de (nu nog concept-)Code of ethics van de International Federation of Accountants (IFAC). Een Nederlandse vertaling is er al en Moleveld verwacht de nieuwe GBA nog in 2004 af te kunnen ronden, zo snel mogelijk na het vaststellen van de definitieve IFAC-code.

AFM

Na het uitreiken van de Sinninghe-Damstéprijs 2003 en de Oorkonde van verdienste (zie Nieuws), belichtte kersvers voorzitter Frans van der Wel de prioriteiten voor 2004. Hij waarschuwde voor de trend dat “buitenstaanders blijven proberen ons beroep te reguleren. Ik heb het niet over het onafhankelijk extern toezicht, want daar staan wij volledig achter, maar over een toenemende bemoeienis met de normering en regulering van ons beroep. Onze verantwoordelijkheid als professionals komt daarmee in het geding. Het eindstation is dan een beroep waarin de accountant onder supervisie van anderen routinematig de hem opgedragen taken verricht. De accountant kan alleen functioneren op basis van zijn onafhankelijkheid, deskundigheid en integriteit. Dat soort zaken kun je niet in handen van derden leggen”. Verder bekritiseerde Van der Wel het optreden van de AFM. Hij wees op het risico van vermenging van het toezicht op de jaarverslaggeving met dat op de accountancy. “Uit oogpunt van efficiëntie voorstelbaar, maar we begeven ons wel op een hellend vlak als informatie uit vertrouwelijke accountantsdossiers wordt gebruikt om een procedure te starten tegen de jaarverslaggeving van een onderneming. Dit terwijl de AFM geen zelfstandig onderzoeksrecht heeft bij die onderneming. Een hellend vlak, omdat hier algemene beginselen van de rechtsstaat in het geding zijn.”

‘Riskant’

Ook het feit dat de toezichthouder regelmatig via media standpunten over het beroep venti-

leert, bevalt hem niet. “Dit is niet alleen een toezichthouder onwaardig, het is ook riskant. Want enerzijds breng je de reputatie van marktpartijen onnodig in het geding, anderzijds kan het als een boemerang terugslaan op jezelf, als toezichthouder.

Ik zou tegen de AFM willen zeggen “schoenmaker, hou je bij je leest”. Alleen zo creëer je autoriteit en dwing je het nodige respect af.” Van der Wel besloot met een toelichting op een aantal beleidsspeerpunten van het NIVRA het komend jaar, zoals de totstandkoming van extern toezicht, versterking van de onafhankelijkheid en een actief beleid op het terrein van fraude, rechtmatigheid en IFRS. “En nog een prioriteitsgebied is het NIVRA zelf. Een krachtige beroepsorganisatie is een conditio sine qua non voor een goed functionerende beroepsgroep. Het afgelopen jaar hebben we belangrijke slagen gemaakt. Maar we zijn er nog niet. Naar mijn mening is het noodzakelijk dat het NIVRA zich nog duidelijker profileert, zowel naar binnen als naar buiten. Dat veronderstelt dat we duidelijke keuzes maken. Wie zijn we, en vooral ook: vóór wie zijn we er? Alleen zo zullen we onze verantwoordelijkheid kunnen waarmaken. Alleen zo zal het beroep zijn status en gezag weer terugkrijgen. Wat mij betreft is het initiatief nu aan ons. De accountant is aan zet.”

Rondvraag

Een kritische kanttekening kwam van emiritus-hoogleraar Hans Blokdijs, die tijdens de rondvraag het NIVRA verweet ‘kleurloos’ te opereren. Het niet “onverwijld schrappen” van drie GBR-bepalingen die volgens hem onder de “misplaatste invloed” van gecontroleerden tot stand zijn gekomen, noemt hij een gemiste kans (zie rubriek *Opinie*). Dat één van de bepalingen nu wel wordt geschrapt maakt volgens hem geen indruk, want de ‘brancheaccountants’ waar het daarin om gaat bestaan niet meer. Tot slot van de bijeenkomst werd Piet Hoogendoorn als dank voor twee jaar inzet toegesproken door Mazars-voorzitter Jos van Huut. “Ik heb vooraf geïnformeerd of het geven van een cadeautje vanuit de zaal binnen het protocol paste. Mij werd verteld van niet. Dat was voor mij een extra aansporing het toch te doen.” ■

Noot: de volledige teksten van de presentaties van Piet Hoogendoorn en Frans van der Wel zijn beschikbaar via de NIVRA-website: <http://www.nivra.nl/nieuws/nieuwevoorzitter121203.asp>.

FOTO'S: MARJA BROUWER

Commissievoorzitters

Tijdens de ledenvergadering werd afscheid genomen van vier aftredende commissievoorzitters. Van rechts naar links: Jan Backhuijs (Commissie Jaarverslaggeving), Luc van Zutphen (Examenbureau; zie rubriek *Educatie* voor een interview), Wim de Bruijn (IFAC Compliance Committee) en Wim Laman (College Toezicht Kwaliteit).

deringen en versterkingen die op het NIVRA-bureau zijn en worden doorgevoerd om het vernieuwde, actievere optreden mogelijk te maken. Ook gaf hij aan waar structurele bezuinigen (kunnen) worden geboekt. Smit eindigde met de vier prioriteiten voor het bureau: een verdere upgradering van de vaktechnische expertise, het versterken van het nationale én internationale (stakeholders-)netwerk, en het verder verbeteren en uitbreiden van de leden-service, onder meer via de helpdesk.